

Ændringsforslag stillet et særligt Ændringsforslag til § 5 af 19 Medlemmer, ikke af 15, som det ærede Medlem sagde. Nu skal jeg ganske kort komme med Grundene til, at vi have taget dette Forslag op igen; det var jo allerede fremme ved 2den Behandling fra Medlemmer i Udvalget og fik et stort Mindretal, men dog ikke noget Flertal. Den første Grund, jeg vil anføre, til, at vi have stillet dette Forslag, har navnlig den ærede Justitsminister givet mig Anledning til ved nogle Udtalelser, han kom med ved 2den Behandling. De findes i Folketingstidenden Spalte 993, hvor han efter at have talt om Beliggenheden af Landsretten, udtalte: „Det, der maa være det afgørende, maa være Beliggenheden.“ Det er ogsaa det, der for mig har været Hovedgrunden til, at jeg har været med til at stille dette Ændringsforslag: Det afgørende for Sagen maa være Beliggenheden. Og vi Jyder, eller i hvert Fald en Del af os, ville nu gøre vort yderste for at faa Beliggenheden saa heldig som muligt for den største Del af den jydsk Befolkning. Der er naturligvis en hel Del, for hvem Beliggenheden i Viborg er den heldigste, men jeg drister mig til at sige, at om man saa lagde den i Kolding eller i Ribe, vilde der ogsaa være dem, der erklærede, at Beliggenheden var den allerheldigste for dem. Men det er jo ikke det, hvorom der er Tale her, og det har heller ikke den ærede Justitsminister ment. Det, han har ment, og det, som vi i hvert Fald mene, er, at for den største Del af vor Hovedlandsdel, som Jylland jo er, for den største Del af den jydsk Befolkning vil den bedste Beliggenhed være, at Landsretten kommer til at være i Aarhus. Thi det kan jo ikke nytte, at man begynder at tale paa den Maade, at man siger: Vi sætte en Passer paa et bestemt Punkt og slaa en Cirkel udenom, saaledes at den omfatter saa meget som muligt af vedkommende Landsdel, og saa skal Landsretten være i Midtpunktet. Thi hvorledes kom vi saa af Sted med den østre Landsretskreds, hvor man fra Lille Bælt skal rejse til Kjøbenhavn, den allerøstligste Pynt af Sjælland? Skulde vi saa ikke hellere sige Korsør (*Nanke*: Jo!) Det maatte da være det rigtigste Punkt, naar det gjaldt om at komme midt ind i Kredsen. Nej, Sagen er den, at Beliggenheden er jo afhængig af Samfærdselsmidlerne, og da den gamle udmærkede Stad Viborg i Middelalderen var Hovedstad ovre i Jylland, havde vi nogle andre Befordringsmidler end nu; da maatte man gaa paa

sine Ben eller navnlig ride, thi med de Befordringsmidler, vi da havde, var nemlig det at køre ikke saa let, fordi der ikke var gode Veje den Gang. Altsaa er Forholdet jo det for den østlige Del her, at det ikke kan nægtes, at man nærmere og bedre kan rejse fra Odense til Kjøbenhavn end fra Odense til Ringsted, fordi Togforholdene og Eksprestogene ere ordnede saaledes, at Kjøbenhavn, uagtet det ligger paa den østligste Pynt af Sjælland, alligevel i og for sig, som Befordringsmidlerne nu en Gang ere, er det Sted, som er nemmest at komme til.

Nu er jo Forholdet dette, at det hidtil ikke har været generende for os Jyder, at vi have haft vor Overret i Viborg, eftersom Retsordningen, som ærede Medlemmer vide, har været skriftlig Procedure. Der bor nogle Sagførere nede i Viborg, det ere de eneste, som kunne føre Sagerne, og naar en Mand har haft en Proces ved Underretten, og han skal gaa til Overretten, lader han sin Underretssagfører besørge det nødvendige og faa Forbindelse med den paagældende Overretssagfører i Viborg, og saa mærker han ikke videre til det. Men vi have jo ovre i Jylland faaet en lille Meddelelse om, hvor uheldig den udmærkede By Viborg ligger, nemlig derved, at vi have faaet Provinsarkivet der. Vi have mærket flere Gange — og jeg har selv været i det personlige Tilfælde at mærke det — hvor uheldigt Viborg ligger for den største Del af Jyllands Befolkning — ja, selvfølgelig ikke for dem, som bo i Nærheden af Viborg eller Nord eller Vest eller Syd for Viborg. Men man skulde have det ordnet saaledes, at Stedet var heldigst beliggende for den største Del af den jydsk Befolkning. Og der tillader jeg mig paa mine ærede Medforslagsstilleres og egne Vegne at paastaa, at Aarhus, som med sine Togforbindelser er et Knudepunkt for Trafikken, derved bliver det mest centralt beliggende Sted i Jylland, og de fleste Jyder ville være bedst i Stand til at komme derhen. Naar vi nu ville se, hvad der venter os, naar vi faa denne ny Ret, som vi haabe at faa, saa behøve vi jo bare at læse dette Lovforslags § 121, hvor der staar: „Enhver borgerlig Retstrætte behandles i første Instans ved Landsret, medmindre den er henlagt til Underret“ — og saa er det oplyst i § 122, hvad det er for Sager, som ere henlagte til Underretten. Men vi skulle jo ikke højere op end 400 Kr., saa skulle vi til Viborg, og da der bliver Ofentlighed og Mundtlighed ved Retten, be-